

Postbus 36 Griffie, MO/directie; secr. Auditcie.
1780 AA Den Helder

Drs. F. Bijlweg 20
1784 MC Den Helder

www.denhelder.nl
info@denhelder.nl

telefoon (0223) 67 1200
fax (0223) 67 1201

Aan de gemeenteraad

datum: 19 mei 2009
kenmerk:
afdeling: Concernstaf
contactpersoon: De heer N. Steur
doorkiesnummer: (67) 8179
bijlagen:
onderwerp: Rapport van bevindingen accountant jaarrekening
2008.

Geachte raad,

De accountant Ernst & Young heeft naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2008 haar verslag van bevindingen uitgebracht. Ten behoeve van de voorbereiding van de besluitvorming in de gemeenteraad zal de auditcommissie advies aan de raad uitbrengen. Het college geeft in deze brief een reactie op het verslag van bevindingen.

1.2 Oordeel accountant (pag 2)

Bij de jaarrekening 2008 is een accountantsverklaring afgegeven met daarin een goedkeurend oordeel over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. De goedkeurende strekking van de accountantsverklaring over de getrouwheid betekent dat de jaarrekening met een redelijke mate van zekerheid geen fouten of onzekerheden bevat die in totaliteit de gehanteerde goedkeuringstolerantie overschrijden.

Bij de rechtmatigheid gaat het om de naleving van de externe en interne (besluiten raad) wet- en regelgeving. De onderwerpen die kunnen leiden tot financiële consequenties zijn onderwerp van de controle.

Reactie:

De door de accountant geconstateerde fouten c.q. begrotingsonrechtmatigheden liggen ruim onder de 1%-norm (0,075 %) en wordt veroorzaakt door het onjuist verrekenen van inkomsten bij verstrekkingen in de Wet werk en bijstand (WWB). Deze fout was ook in onze eigen interne controle al geconstateerd. Vorig jaar lag het foutpercentage nog op 0,94 %.

Het percentage van de door de accountant geconstateerde onzekerheden ligt op 2,29 % (vorig jaar 0,5 %) waar een norm van 3 % is toegestaan.

Het college is verheugd dat ook dit jaar weer een goedkeurende accountantsverklaring is verkregen voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Het bedrag aan geconstateerde fouten is sterk gedaald ten opzichte van 2007.

De onzekerheden zijn toegenomen. Het betreft voornamelijk aan derden verstrekte gelden waarbij door de derdeninstellingen niet tijdig of onvoldoende de gevraagde controle informatie konden leveren. Deze posten bestaan uit de financiering van ID-banen en de bijdrage aan De Omring voor gelden Centra Jeugd en Gezin. Voor 2009 zal worden toegezien op tijdige en volledige oplevering van controle informatie door de instellingen.

Wij zijn het niet eens met de door de accountant gerapporteerde onzekerheid over de besteding van re-integratiegelden uit het WWB werkdeel van € 1,6 miljoen. Wij zijn van mening dat bij de financiering van genoemde instellingen vanuit het WWB Werkdeel wel sprake is van een rechtmatige besteding. De gelden worden ingezet ten behoeve van re-integratie voorzieningen en ten behoeve van personen behorend tot de doelgroep van de Wet Werk en Bijstand. Wij voelen ons in onze opvatting gesterkt doordat Deloitte tot dezelfde conclusie komt op grond van een onafhankelijk onderzoek naar de efficiency in de keten. Dit onderzoek heeft Deloitte op verzoek van de directie uitgevoerd, naar aanleiding van een door de Gemeenteraad aangenomen amendement bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2008.

Wij voelen ons tevens gesteund in onze opvatting, omdat Ernst & Young als huisaccountant van de gemeente Den Helder deze financiering als rechtmatig heeft beoordeeld bij de controle van de Jaarrekening 2007. In de verantwoordingsjaren 2007 en 2008 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in wet- of regelgeving en is sprake geweest van dezelfde systematiek van financiering van deze instellingen.

Tijdens de controle is vastgesteld dat het feitelijk gebruik van de ingekochte trajecten door WWB cliënten lager is dan voorgerecalculeerd. Het gevolg van de lage benutting van de capaciteit door fase B cliënten uit de WWB doelgroep is uiteraard dat de trajecten duurder uitvallen dan bij het vastleggen van de capaciteit verwacht. Wij onderschrijven de ondoelmatigheid van deze constructie, en zullen de bestaande afspraken heroverwegen.

1.3 en 3.4 Solvabiliteit (pag 3 en 12)

Het solvabiliteitspercentage van 18,7 % is laag in vergelijking met het landelijk gemiddelde van 33 % waardoor Den Helder relatief veel vreemd vermogen heeft en als gevolg hiervan hogere rentelasten. Als verklaring wordt een post van € 105 miljoen in het kader van de sociale woningbouw aangegeven.

Reactie:

Er zijn in Nederland de afgelopen jaren veel leningen in het kader van de woningbouw ondergebracht bij het Waarborgfonds. De Wst Den Helder heeft daar nog weinig gebruik van gemaakt. Door de hogere leningen zijn er ook hogere rentelasten welke weer worden gecompenseerd door hogere bate aangezien deze rentelasten weer worden doorberekend. Zonder de post van de woningbouw is het solvabiliteitspercentage 28,8 %.

3.1 2 Begrotingsbeheer/kwaliteit budgetbeheer (pag 9 en 10)

De accountant beveelt aan het begrotingsbeheer verder aan te scherpen. Door verbetering van het budgetbeheer ontstaan meer mogelijkheden tot bijsturing als de tussentijdse rapportages worden behandeld. Het "hard" tussentijds afsluiten kan een middel zijn om dit doel te bereiken.

Reactie:

In 2008 waren de tussentijdse rapportages qua begrotingsbeheer vooral gericht op de begrotingsrechtmatigheid. In december 2008 is nog een (extra) rapportage aan de raad aangeboden om de begrotingsrechtmatigheid te waarborgen. Dit heeft het gewenste resultaat gehad, gezien de constatering van de accountant dat de onder- en overschrijdingen beperkt zijn en dat de afwijking van de lasten als totaal minder dan 1 % van het begrote lastentotaal is.

In 2009 worden in het kader van de verdere ontwikkeling van Planning en Control ook de tussentijdse rapportages en het "hard" afsluiten verder ontwikkeld. Het "hard" afsluiten biedt de raad ook meer mogelijkheden om te sturen.

Het "hard" afsluiten geeft naast de verbetering van het begrotingsbeheer ook meer routine in het (tussentijds) financieel afsluiten.

Met deze "kracht van herhaling" verwachten wij dat het afsluitingsproces tussentijds en bij de jaarafsluiting kan worden verkort en efficiënter plaats kan vinden.

In 2009 is het budgetbeheer versterkt door de invoering van een kwartaalrapportage van afdelingen naar de directie.

3.3 Inzicht in de stille reserves (pag 12)

De accountant wijst op het belang van een goed inzicht in de stille reserves. De accountant stelt dat onze gemeente op dit moment geen inzicht heeft in de omvang van de stille reserves.

Reactie:

De gemeente heeft wel enig inzicht in de stille reserves. Zo is voor het vastgoed bepaald dat hierop bij verkoop een boekwinst kan worden behaald van € 3,3 miljoen. Ook voor de aandelen in NUON is een opbrengstraming opgenomen. Zie voor de stille reserves verder pag 49 van de programmarekening.

Het verder in beeld brengen van de stille reserves heeft geen prioriteit in 2009.

4.1 Totstandkoming jaarstukken 2008 (pag 13)

De interne controle is nog onvoldoende belegd. De oplevering van stukken naar de accountant is daarom niet volledig. Dit leidt tot een minder efficiënte accountantscontrole.

Reactie:

Wij onderschrijven de opmerkingen en aanbevelingen van de accountant en zullen deze implementeren in het verbeterplan P&C. In het spoorboekje van de jaarstukken 2009 zal de interne controle specifiek worden opgenomen

Wij zullen ook het proces van de totstandkoming van de jaarstukken 2008 evalueren en hieruit leerpunten halen die meegenomen worden naar het proces van volgend jaar.

4.3.2 WMO (pag. 14 en 15)

De accountant geeft een aantal aandachtspunten aan om de WMO in de toekomst goed in de begroting op te nemen.

Reactie:

Bij de totstandkoming van de begroting WMO zal gebruik worden gemaakt van de binnen de afdeling aanwezige managementinformatie. Voor de begroting 2009 is hiermee al een eerste stap gezet door de begroting WMO te baseren op de ervaringscijfers die op het moment van maken van de begroting bekend waren.

4.4.1 Willemsoord (pag 18)

Reactie:

Het visiedocument wordt ontwikkeld, hierover zal ook overleg plaatsvinden met de accountant.

4.4.2 Zeestad (pag 19)

Reactie:

De inmiddels vastgestelde begroting 2009 zal nog worden herzien en aangepast met het doel een betere financiële beheersing mogelijk te maken.

4.4.7 Voorzieningen (pag 21)

Reactie:

In 2009 zal de nota reserves en voorzieningen worden geactualiseerd.

De door de accountant aangegeven verbeterpunten zullen hierin worden meegenomen.

4.5.2 Subsidieverstrekking en interne controle op naleving subsidievoorwaarden (pag 23)

“Evenals bij de controle vorig jaar hebben wij geconstateerd dat het subsidieproces nog niet op orde is. Ten aanzien van de verstrekte subsidies beschikt de gemeente niet over een adequaat subsidievolgsysteem, zijn dossiers onvolledig, is de vastlegging van uitvoering van controle op de rechtmatige besteding van subsidies beperkt en veelal worden bepalingen in de verordening (vooral termijnen) die dan wel onvoldoende nageleefd.”

Reactie:

Vanzelfsprekend moet het subsidieproces verder op orde gebracht worden, maar daar waar er voor de SISA verbeteringen geconstateerd zijn ten opzichte van 2007 lijkt de subsidieverstrekking niet verbeterd te zijn. Dit is een opvallende constatering, want:

1. Subsidieproces: Door de enorme inspanning van de afdeling O.W. & S. is er in 2008 een flinke stap voorwaarts gemaakt in de beheersing van het subsidieproces. De dossiers zijn overzichtelijk en grotendeels volledig, de interne controle wordt door de afdeling zichtbaar uitgevoerd en daar waar termijnen dreigen te overschrijden wordt actie ondernomen richting de betreffende instelling. De verbijzonderde interne controle is uitgevoerd en daar waar er vijf gevraagd werden zijn de tien grootste subsidiedossiers zijn bij de accountant aangeleverd. Voorzien van een rapportage. Tijdens de controle van de subsidiedossiers door de accountant is er nauwelijks aanvullende informatie opgevraagd en mondeling is door hen tijdens de controle bevestigd dat het proces beter op orde is dan het jaar ervoor.

2. Subsidievolgsysteem: Er wordt wel gebruik gemaakt van een adequaat subsidievolgsysteem. Echter, deze is in 2008 operationeel geworden en dat houdt in dat de aanvragen voor subsidiejaar 2009 de eerste stap waren in dit systeem. Subsidiejaar 2009 wordt dus volledig ondersteund door het subsidievolgsysteem.

4.5.7 Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)(pag 25)

De accountant adviseert het college een periodieke toets uit te voeren op regels betreffende M&O en deze toets onderdeel uit te laten maken van de jaarlijkse interne toetsing van een aantal bedrijfsonderdelen.

Reactie:

Voor 2009 wordt de prioriteit gelegd bij andere verbeterpunten.

4.6 Naleving van de verslaggevingsregels (pag 25)

De accountant adviseert de toetsing aan het BBV in te bedden in de bestaande werkprocessen.

Reactie:

De toetsing aan het BBV is onderdeel van de bestaande processen begroting en begrotingswijzigingen. De uitvoering ervan kan beter.

Een aantal financiële medewerkers hebben eind 2008/begin 2009 een cursus BBV gevolgd in samenwerking met medewerkers van Hoorn, Alkmaar en Heerhugowaard. Hiermee is een positieve impuls gegeven aan verbetering van de uitvoering.

4.7 Single information en Single audit (SISA)

Reactie:

Nadat in 2008 de verstrekte subsidies met succes de hoogste prioriteit heeft gekregen is met de afdelingsmanager OWS (meeste SISA-dossiers) afgesproken dat dit in 2009 voor de SISA-dossiers het geval is.

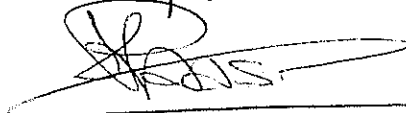
6 Actuele ontwikkelingen

Reactie:

Wij zullen de door de accountant genoemde actuele ontwikkelingen nauwlettend volgen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
ir. C. J.
Vriesman

secretaris
H. Raasing